

УДК 657.3:338.4

JEL Classification M40, M42, L91, L92

DOI [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2022-3\(97\)-5-11](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2022-3(97)-5-11)

Svitlana Honcharuk¹

Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, Ukraine

Bohdana Senyshyn²

Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, Ukraine

Accounting and Analytical Support of Audit at Logistics Enterprises as an Effective Method of Risks Prevention

Abstract. *In any commercial activity, there is always a risk of loss. And logistics, of course, is no exception, regardless of whether it is one of the stages of the company's commercial activity or a separate business. Management of potential risks is as important for a logistics enterprise as the ability to ensure the process of transporting goods. At the same time, risk minimization allows you to significantly reduce transportation costs, avoiding unforeseen downtime and fines for non-fulfilment of delivery conditions. Among management procedures, the audit is one of the effective risk prevention methods. The article aims to reveal the features of the accounting and analytical support of the audit as an effective method of risk management. Ukraine's logistics market was analyzed, and it determined that out of 160 countries of the world, Ukraine ranks 66th according to the logistics efficiency index. The main risks in the field of activity of logistics enterprises are highlighted. Emphasis is placed on the practicality of using internal and external audits as an effective method of identifying risks. It was revealed that the basis of the audit is the presence of an appropriate accounting and analytical support system, which provides the auditor with the necessary information about the business entity. Accounting and analytical support consists of accounting, analytical and legislative and regulatory components. The risk audit of logistics enterprises can be external or internal. Accounting and analytical support is formed at all stages of the audit. Thus, the audit is an effective tool that will allow a company to identify risk, assess its degree and possible losses, choose risk management methods and measures, make the right management decisions, and control its elimination.*

Keywords: *audit, logistics sphere, accounting and analytical support, risks of logistics activity, audit procedures.*

Suggested Citation

Honcharuk, S., Senyshyn, B. (2022). Accounting and Analytical Support of Audit at Logistics Enterprises as an Effective Method of Risks Prevention. *Oblik i finansy*, 3(97), 5-11. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2022-3\(97\)-5-11](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2022-3(97)-5-11)

Світлана Гончарук

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна

Богдана Сенишин

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна

Обліково-аналітичне забезпечення аудиту на підприємствах логістичної сфери, як ефективного методу запобігання ризикам

Анотація. *У будь-якій комерційній діяльності завжди існує ризик збитків. І логістика, звичайно, не є винятком незалежно від того, чи є вона одним з етапів комерційної діяльності компанії, чи окремим бізнесом. Управління потенційними ризиками є для логістичного підприємства настільки ж важливим, як і вміння забезпечувати сам процес транспортування вантажів. При цьому, мінімізація ризиків дозволяє суттєво знизити витрати на транспортування, уникаючи непередбачених простоїв та штрафних санкцій за*

¹ **Svitlana Honcharuk**, Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, Ukraine.

ORCID 0000-0002-3666-906X

² **Bohdana Senyshyn**, Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, Ukraine.

ORCID 0000-0001-9361-7170

E-mail: bohdana1404@gmail.com (*Corresponding author*)

невиконання умов постачання. Серед управлінських процедур саме аудит є одним із ефективних методів запобігання ризикам. Мета статті – розкрити особливості обліково-аналітичного забезпечення аудиторської перевірки, як дієвого методу управління ризиками. Проаналізовано стан логістичного ринку України та визначено, що із 160 країн світу Україна посідає 66 місце за даними індексу ефективності логістики. Виділено основні ризики у сфері діяльності логістичних підприємств. Наголошено на доцільності використання внутрішнього та зовнішнього аудиту, як ефективного методу виявлення ризиків. Виявлено, що основою аудиторської перевірки є наявність належної системи обліково-аналітичного забезпечення, яка надає аудитору необхідну інформацію про господарюючий суб'єкт. Обліково-аналітичне забезпечення складається із облікової, аналітичної та законодавчо-нормативної складових. Охарактеризовано основні форми здійснення аудиту ризиків логістичних підприємств (зовнішній та внутрішній аудит) та показано, що обліково-аналітичного забезпечення формується на всіх етапах здійснення аудиту. Таким чином, аудит виступає ефективним інструментом, який дозволить виявити ризик, оцінити його ступінь та можливі втрати, вибрати методи та заходи управління ризиком, прийняти вірні управлінські рішення, а також здійснити контроль за його усуненням.

Ключові слова: аудит, логістична сфера, обліково-аналітичне забезпечення, ризики логістичної діяльності, процедури аудиту.

Постановка проблеми. В умовах глобалізації економіки успішність діяльності будь-якого підприємства, зокрема, логістичного, насамперед залежить від досягнення поставленої мети та орієнтирів перед ним, а також, оперативного управління ризиками, які негативно впливають на господарюючий суб'єкт. Реалізацію вищеперахованих вимог покладено на всі функціональні та галузеві підрозділи підприємства, що входять до його складу та, які в свою чергу повинні мати доступ до актуальної інформації зовнішнього і внутрішнього характеру. Адже від достовірності та повноти інформації, що надходить, залежать ефективність прийняття управлінських рішень керівництвом компанії щодо поточної бізнес-діяльності, зміни короткострокових планів та формування довгострокової стратегії.

В середовищі дії факторів невизначеності та ризику особливої актуальності набуває інформація, що стосується виявлення, оцінки, управління та контролю можливих негативних подій чи ситуацій, здатних вплинути на бізнес-діяльність компанії, а також на досягнення основних стратегічних цілей. Особливо це стосується великих багатопрофільних логістичних компаній, які здійснюють свою діяльність як в Україні, так і за її межами, функціонування яких перебуває під впливом величезної кількості різнопланових чинників. У цьому контексті важливу роль відіграє процес проведення аудиту логістичного підприємства, зокрема внутрішнього, що дає можливість володіння релевантними відомостями щодо основних внутрішніх та зовнішніх ризиків, які загрожують діяльності підприємства.

Інформаційним підґрунтям аудиторської перевірки є обліково-аналітичне забезпечення, від повноти якого залежить здійснення правильної оцінки явищ і фактів господарської діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у формуванні цілісного обліково-аналітичного забезпечення, зокрема в аспекті аудиту логістичного підприємства, здійснили такі вчені: О. Будько [1], С. Барановська [2], Н. Голяничук [3],

Т. Камінська [4], В. Лень [5], А. Загородній [6], С. Приймак [7], З. Живко [8] Л. Гангал [9] та ін.

Зокрема, О. Будько розглядає інформаційне забезпечення як систему, яка формується за принципами системного підходу на основі вхідних показників про ефективне оперативне, тактичне і стратегічне управління суб'єктом господарювання [1, с. 288]. Н. Голяничук вважає, що обліково-аналітичне забезпечення – це складний механізм, який для формування достовірного підґрунтя прийняття управлінських рішень об'єднує підсистеми обліку та аналізу, аудиту та внутрішнього контролю, які забезпечують перевірку облікових даних [3, с. 409].

Дослідження комплексу питань мінімізації ризиків на логістичному підприємстві в системі управління ризиками, зокрема, за допомогою методу аудиту, знаходяться у фокусі багатьох науковців, таких як: В. Вітлінський [10], В. Скілько [10], О. Назаренко [11], В. Левченко [12], О. Удалик [12] та ін.

Як вважає О. Назаренко, на заключному етапі аудиту ризиків ухвалені на підставі звіту аудитора попередні рішення і рекомендації мають виступити основою для детального аналізу з боку менеджменту підприємства, інвесторів і кредиторів. Виважені та фінансово обґрунтовані управлінські рішення, спрямовані на вдосконалення логістичної системи, дозволять мінімізувати логістичні ризики та сприятимуть зростанню конкурентоспроможності підприємства [11].

На думку В. Вітлінського, логістичний ризик – це небезпека виникнення затримки в роботі ланцюга постачання, порушення термінів постачання, порушення в роботі однієї або декількох ланок ланцюга. До найпоширеніших належать ризики, пов'язані з виконанням відповідних логістичних функцій під час виробництва, зберігання, маркування й пакування, транспортування різними видами транспорту, документування, тощо [11]. Натомість В. Левченко трактує логістичний ризик як економічну категорію, яка відображає особливості сприйняття менеджментом підприємства об'єктивно існуючих невизначеності та конфліктності, відсутності повної інформації на момент прийняття рішень, які

притаманні процесам прогнозування, планування, контролю матеріальних, інформаційних, фінансових потоків [12].

Незважаючи на вагомий внесок вчених у розвиток науково-теоретичних і практичних засад системи обліково-аналітичного забезпечення при проведенні аудиту ризиків логістичного підприємства, реалії сьогодення актуалізують необхідність удосконалення цих процесів.

Мета статті – розкрити особливості обліково-аналітичного забезпечення аудиторської перевірки, як дієвого методу управління ризиками на логістичному підприємстві.

Методика дослідження. Для досягнення поставленої мети авторами використано такі методи і прийоми, як аналіз і синтез, абстрагування, узагальнення і порівняння, групування, спостереження, економічний та статистичний аналіз, табличний і графічний методи.

Вклад основного матеріалу. Логістичний ринок України включає такі види вантажних перевезень: залізничний, автомобільний, авіаційний, водний (морський та річковий). Найбільш розвиненими є залізничні перевезення, які займають 54% ринку, а найменш розвиненим виступає водний вид перевезень, що складає лише 0,01%.

В цілому потужність українського транспортного та логістичного ринку складає 438,740 млрд. грн. Значна частина вантажних перевезень припадає на наземний транспорт – 97% (з них залізничному транспорту належить 54%), а решта 3% – водний та повітряний вид перевезень [13-15].

На сьогодні в Україні спостерігається позитивна тенденція розвитку логістичних послуг, про що свідчать дані індексу ефективності логістики (LPI) в звіті Світового банку (рис. 1). Цей показник у 2018 р. порівняно з 2007 р зріс на 0,28 од., а Україна зайняла 66 місце серед 160 країн світу.

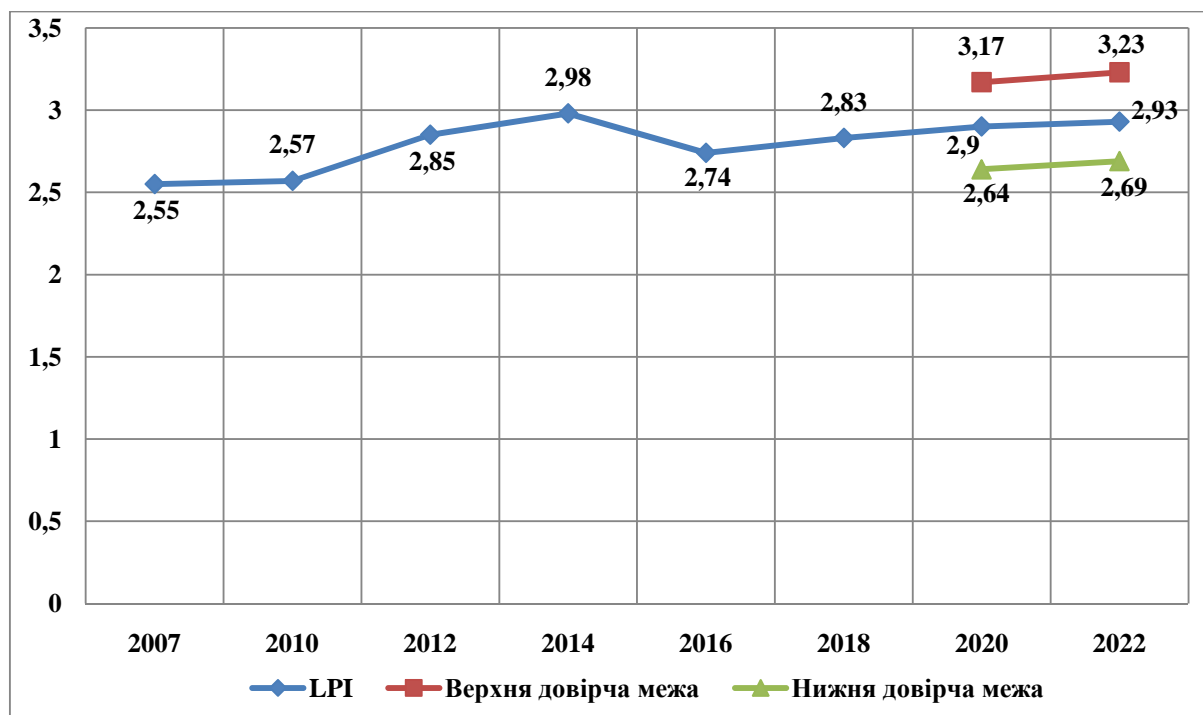

Рис.1. Динамічні зміни індексу ефективності логістики в Україні за період 2007-2018 рр. та прогнозовані дані на 2020 та 2022 рр.

Джерело: сформовано на основі [13].

Відповідно до структури LPI, в Україні найбільш високим є показник своєчасності поставок вантажу (станом на 2018 рік він становить 3,42 бали), а найменш розвиненим показник інфраструктури (2,22 бали) [14].

Логістична сфера в Україні розвивається відповідно до світових тенденцій та здійснює вагомий вплив на національну економіку, що в свою чергу стимулює розвиток суміжних та взаємопов'язаних галузей, виступаючи основним індикатором конкурентоспроможності нашої держави на світовому рівні. Саме тому, важливою є

ідентифікація та оцінка ризиків логістичної діяльності, щоб мінімізувати виникнення несприятливий подій і величину втрат логістичного підприємства та галузі в цілому.

Ризики логістичної діяльності включають:

1) комерційні ризики (порушенням термінів своєчасного постачання вантажів, невиконанням фінансових зобов'язань однієї зі сторін логістичних відносин);

2) господарсько-правові ризики (постачання неякісних та зіпсованих ресурсів, втрата або надання невірних документів);

- 3) ризики транспортування та складування (псування вантажу та крадіжки);
- 4) технічні ризики (несправність транспортних засобів);
- 5) екологічні ризики (порушення вимог до перевезення небезпечних вантажів);
- 6) форс-мажорні ризики (стихійні лиха, війна);
- 7) комплексні ризики (пов'язані та непов'язані, тобто виникнення двох або більше ризиків одночасно).

Наявність величезної кількості різновидів ризиків у логістичній сфері, які є специфічними для кожного окремого підприємства, обумовлює необхідність їх аналізу, обліку та управління. Відтак для виявлення перелічених вище ризиків логістичним підприємствам слід використовувати процедури аудиту.

Методика та організація проведення аудиторської перевірки ризиків логістичних підприємств залежить від ефективності системи інформаційного забезпечення аудитора про суб'єкт господарської діяльності. Адже жодна контрольна аудиторська процедура не може бути використана без інформаційного забезпечення, що в свою чергу потребує упорядкованої та систематизованої бази обліково-аналітичного забезпечення, яка має відповідати вимогам Міжнародних стандартів аудиту (МСА), нормативно-методичної документації з питань подання фінансової звітності, що розроблені Міністерством фінансів України, вимогам внутрішніх

стандартів компанії, інструкцій та методичного забезпечення аудиторської фірми.

Згідно МСА 500 «Аудиторські докази» аудитор формує професійне судження відносно достовірності фінансової звітності на підставі аудиторських доказів, отриманих у процесі аудиту, в якості яких розуміється інформація, що використовує аудитор під час формулювання висновків, на яких ґрунтується аудиторська думка [16, с. 408].

Об'єктом дослідження аудитора виступає тільки та інформація, яка містить дані економічного характеру, тобто обліково-аналітична інформація, яка і є основою забезпечення процесу аудиту.

Можна стверджувати, що обліково-аналітичне забезпечення аудиту ризиків слід розглядати як інформаційну систему в об'єднанні облікових та аналітичних операцій у єдиний процес, який ґрунтується на методології обліку і аналізу, а також включає використання способів, процедур і методів збору та обробки інформації, що безпосередньо використовується в процесі проведення аудиторських перевірок та формування думки аудитора про досягнуті результати відповідно до мети проведення аудиторської перевірки.

Основними компонентами обліково-аналітичної системи аудиту ризиків логістичної компанії є: облікова, аналітична та законодавчо-нормативна складова (рис. 2).

Рис. 2. Складові елементи обліково-аналітичної забезпечення аудиту системи управління ризиками на логістичному підприємстві

Джерело: побудовано авторами.

Облікова складова включає в себе дані бухгалтерського обліку, оперативного і статистичного обліку, звітність та виступає результатом пошуку, передачі, відбору, накопичення, збереження та систематизації даних. До аналітичної складової входить сукупність методів обробки даних, які допомагають отримати потрібну інформацію про об'єкт дослідження. Наповнення законодавчо-нормативної складової напряму залежить від сформованого нормативного забезпечення аудиторської фірми, змін законодавчої бази та галузевих особливостей діяльності підприємства.

Вся інформація, що стосується функціонування логістичного підприємства, має мати наступні

характеристики: безперервність, актуальність, системність, адресність, достовірність, обсяг (величина, діапазон), оперативність.

Аудит ризиків логістичного підприємства являє собою метод виявлення та оцінки ризиків, що супроводжують діяльність підприємств будь-якої сфери, а також надання рекомендацій щодо усунення недоліків.

Формування обліково-аналітичного забезпечення здійснюється на всіх етапах аудиту ризиків логістичного підприємства. Зв'язок інформаційних потоків з процедурами аудиту показано на рис. 3.

Рис. 3. Етапи проведення аудиту ризиків логістичних підприємств та їх зв'язок із обліково-аналітичним забезпеченням

Джерело: розроблено авторами.

Реалізація виділених вище етапів аудиту ризиків логістичної компанії дає змогу отримати інформацію щодо:

- важливих логістичних цілей та завдань;
- конфігурації функціонуючої логістичної мережі з позиції підприємства щодо ланцюгів поставок;
- ідентифікації відхилень між фактичними та плановими результатами у логістичній діяльності.

Масив інформаційних даних зібраний на етапі попереднього аудиту, слугує основою для подальшого формування обліково-аналітичного забезпечення на всіх етапах проведення перевірки та дає можливість об'єктивно оцінити та висловити думку про стан логістичного підприємства.

Аудит системи управління ризиками на логістичному підприємстві може реалізовуватись у формі внутрішньої або зовнішньої перевірки.

У ході здійснення зовнішнього аудиту проводиться аналіз рівня виконання робіт, пов'язаних із задоволенням потреб споживачів, діяльності конкурентів на ринку, впливу економічних та політичних відносин, вивчаються зміни тенденцій у логістичній галузі, а також враховується будь-яка інша інформація, яка безпосередньо допомагає виявити зовнішні ризики логістичної системи.

При проведенні внутрішнього аудиту здійснюється збір фактичних даних про виконані логістичні послуги, аналізуються способи, технології та функції виконання логістичних операцій, показники якості обслуговування, структура

логістичних витрат та їх статистика, тобто виконується отримання інформації, яка дає змогу оцінити внутрішні ризики логістичного підприємства.

Висновки. Найважливішою складовою логістичного ринку України є транспорт, який відіграє важливу роль у розвитку національного економіки. Аналіз українського ринку логістичних послуг на основі даних індексу ефективності логістики (LPI) показав, що цей показник у 2018 р. порівняно з 2007 р зріс на 0,28 од. та склав 2,83 од. В той же час, діяльність логістичних підприємств не позбавлена ризиків, найпоширенішими з яких є: господарсько-правові ризики, ризики транспортування та складування, технічні ризики, екологічні ризики, форс-мажорні ризики, комплексні ризики.

У роботі розкрито особливості механізму обліково-аналітичного забезпечення при проведенні аудиторських процедур на логістичному підприємстві, як ефективного методу запобігання

ризикам. Зокрема, визначено що основними складовими обліково-аналітичного забезпечення аудиту ризиків логістичної компанії виступають: облікова, аналітична та законодавчо-нормативна складова. Охарактеризовано основні форми здійснення аудиту ризиків логістичних підприємств: зовнішній та внутрішній. Показано, що обліково-аналітичного забезпечення формується на всіх етапах здійснення аудиту.

Таким чином, аудит виступає ефективним інструментом, який дозволить виявити ризик, оцінити його ступінь та можливі втрати, вибрати методи та заходи управління ризиком, прийняти вірні управлінські рішення, а також здійснити контроль за його усуненням. Однак, все це можливе, лише за умови наявності належного обліково-аналітичного забезпечення аудиту, яке формується на всіх етапах перевірки логістичного підприємства під впливом зовнішніх та внутрішніх чинників.

4 Список використаних джерел

1. Будько О. В. Моделювання системи обліково-аналітичного забезпечення суб'єктів господарювання в умовах сталого розвитку. *Проблеми економіки*. 2015. № 1. С. 285-291.
2. Барановська С. П. Обліково-аналітичне забезпечення як невід'ємна складова управління підприємством. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*: збірник наукових праць. Львів: Львівська політехніка, 2012. № 722. С. 8-11.
3. Голячук Н. Обліково-аналітичне забезпечення як важлива складова управління підприємством. *Економічний аналіз*. 2010. № 6. С. 408-410.
4. Камінська Т. Г. Обліково-аналітичне забезпечення фінансового менеджменту в сільськогосподарських підприємствах: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.06.04. Київ, 2006. 20 с.
5. Лень В. С. Обліково-аналітична система підприємства: обґрунтування, визначення, модель. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2016. № 1(5). С. 281-290.
6. Загородній А. Г. Система обліково-аналітичного забезпечення менеджменту підприємства. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2007. № 5(76). С. 94-102.
7. Приймак С. В. Сучасні тенденції інформаційно-аналітичної діяльності в Україні. *Збірник тез звітної наукової конференції Львівського національного університету імені Івана Франка за 2018 рік (електронне видання): Секція факультету управління фінансами та бізнесу, (Львів, 6 лютого 2019 р.)*. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. С. 50-53.
8. Живко З. Б. Системний підхід до управлінського процесу підприємства: інформаційні технології та взаємодія підсистем безпеки. *Науковий вісник ЛДУВС. Серія економічна*. 2013. Вип. 1. С. 230-237.
9. Гангал Л. С. Обліково-аналітичне забезпечення управління конкурентоспроможністю агропромислових підприємств: дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09. Одеса: ОНЕУ, 2016. 297 с.
10. Вітлінський В. В., Скільцько В. І. Концептуальні засади моделювання та управління логістичним ризиком підприємства. *Проблеми економіки*. 2013. № 4. С. 246-253.
11. Назаренко О. В. Аудит логістичного сегменту діяльності підприємства: складові елементи та пріоритетні напрями. *Інвестиції: практика та досвід*. № 11. 2019. С. 5-9.
12. Левченко В. О., Удалих О. О. Управління логістичною системою підприємства. *Наука й економіка*. 2014. № 1(33). С. 151-156.
13. Logistics Performance Index. Website of World Bank. URL: <https://lpi.worldbank.org/report>
14. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
15. Особливості ринку логістичних послуг в Україні. URL: <https://proconsulting.ua/ua/pressroom/osobennosti-rynka-logisticheskikh-uslug-v-ukraine>
16. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг видання 2016-2017 pp. URL: [https://mof.gov.ua/storage/files/MCA_2016-2017_частина_1\(1\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/MCA_2016-2017_частина_1(1).pdf)

4 References

1. Budko, O. V. (2015). Modeliuvannia systemy oblikovo-analitychnoho zabezpechennia subiektiv hospodariuvannia v umovakh staloho rozvytku [Modeling of the system of accounting and analytical support business entities in the conditions of sustainable development]. *Problemy ekonomiky, 1*, 285-291.

2. Baranovska, S. P. (2012). Oblikovo-analitychne zabezpechennia yak nevidiemna skladova upravlinnia pidpriemstvom [Accounting and analytical support as an integral part of enterprise management]. *Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia i problemy rozvytku*, 722, 8–11.
3. Holiachuk, N. (2010). Oblikovo-analitychne zabezpechennia yak vazhlyva skladova upravlinnia pidpriemstvom [Accounting and analytical support as an important component of enterprise management]. *Ekonomichnyi analiz*, 6, 408–410.
4. Kaminska, T. H. (2006). Oblikovo-analitychne zabezpechennia finansovoho menedzhmentu v silskohospodarskykh pidpriemstvakh [Accounting and analytical support of financial management in agricultural enterprises] (Abstract of PhD Dissertation). Kyiv.
5. Len, V. S. (2016). Oblikovo-analitychna systema pidpriemstva: obgruntuvannia vyznachennia, model [Accounting and analytical system of the enterprise: justification definition, model]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia*, 1(5), 281–290.
6. Zahorodnii, A. H. (2007). Systema oblikovo-analitychnoho zabezpechennia menedzhmentu pidpriemstva [The system of accounting and analytical management of the enterprise]. *Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia i problemy rozvytku*, 5(76), 94–102.
7. Priymak, S. V. (2019). Suchasni tendenciji informacijno-analitychnoji dijajnosti v Ukraini [Modern trends of information and analytical activity in Ukraine] (pp. 50-53). In *Zbirnyk tez zvitnoji naukovoji konferenciji Ljvivskogo nacionalnogo universytetu imeni Ivana Franka za 2018 rik: Sekcija fakul'tetu upravlinnja finansamy ta biznesu*. Lviv: LNU imeni Ivana Franka.
8. Zhyvko, Z. B. (2013). Systemnyi pidkhid do upravlinskoho protsesu pidpriemstva: informatsiini tekhnolohii ta vzaiemodiia pidsystem bezpeky [System approach to the management process of the enterprise: information technologies and interaction of security subsystems]. *Naukovyi visnyk LDUVS. Seriya ekonomichna*, 1, 230–237.
9. Hanhal, L. S. (2016). Oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia konkurentospromozhnistiu ahropromyslovykh pidpriemstv [Accounting and analytical support for managing the competitiveness of agro-industrial enterprises] (PhD Thesis). Odesa: ONEU.
10. Vitlinskyj, V. V., Skicjko, V. I. (2013). Konceptualjni zasady modeljuvannja ta upravlinnja loghistrychnym ryzykom pidpriemstva [Conceptual principles of modeling and management of enterprise logistics risk]. *Problemy ekonomiky*, 4, 246–253.
11. Nazarenko, O. V. (2019). Audyt loghistrychnogo seghmentu dijajnosti pidpriemstva: skladovi elementy ta priorytetni naprjamy [Audit of the logistics segment of the enterprise: constituent elements and priority directions]. *Investyciji: praktyka ta dosvid*, 11, 5-9.
12. Levchenko, V. O., Udalykh, O. O. (2014). Upravlinnja loghistrychnoju systemoju pidpriemstva [Management of the logistics system of the enterprise]. *Nauka j ekonomika*, 1(33), 151–156.
13. Logistics Performance Index. Website of World Bank. Retrieved from <https://lpi.worldbank.org/report>
14. Website of State Statistics Service of Ukraine. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua/>
15. Osoblyvosti rynku loghistrychnykh poslugh v Ukraini [Peculiarities of the logistics services market in Ukraine]. Retrieved from <https://proconsulting.ua/ua/pressroom/osobennosti-rynka-logisticskih-uslug-v-ukraine>
16. Mizhnarodni standarty kontrolju jakosti, audytu, oghljadu, inshogho nadannja vpevnenosti ta suputnykh poslugh [International standards of quality control, audit, review, other assurance and related services]. (2016-2017). Retrieved from [https://mof.gov.ua/storage/files/MCA_2016-2017_чaстинa_1\(1\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/MCA_2016-2017_чaстинa_1(1).pdf)